

**O.z. Brečtan, Juraja Kréna 3, 915 01 Nové Mesto nad Váhom,
O.z. Podpoľanie nad zlato, A. Hlinku 903 / 9, 962 12 Detva,
Mesto Kremnica, Štefánikovo námestie 1 967 01, Kremnica,
O.z. Kremnica nad zlato, J. Horvátha 896/22, 967 01 Kremnica,
SOSNA, o.z., Ekocentrum, Okružná 17, 044 31 Družstevná pri Hornáde,
Základná organizácia Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny Košice 2013
Pokroku 7 04011 Košice
o.z. Pre Košice – Sever, Festivalové námestie 2, 040 01 Košice
Priatelia Zeme – Spoločnosť Priateľov Zeme, Alžbetina 53, Košice**

**Vážený pán predseda
vlády Slovenskej republiky
Róbert Fico
Úrad vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava**

**Vec: Žiadosť o vykonanie nápravy predsedu vlády Slovenskej republiky vo veci
nehodných postupov Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky**

V spojitosti s nižšie uvedenými skutočnosťami žiadame Vás ako predsedu vlády Slovenskej republiky o vykonanie nápravy, pričom tento postup odôvodňujeme nasledovne :

V roku 2010 bola do NR SR predložená petícia 113 000 občanov, odmietajúcich ťažbu uránu na Slovensku. Od roku 2011 prebieha aj petícia obyvateľov okresu Detva, ktorí protestujú proti zámeru dobývania a spracovania zlatých rúd v lokalite Detva Biely Vrch, spojeného s použitím technológie kyanidového lúhovania, ktorú doposiaľ podporil každý druhý dospelý obyvateľ regiónu. Mesto Kremnica sa už ostatné dva roky usiluje o zmenšenie dobývacieho priestoru zlato-strieborných rúd na svojom území.

Potrebu zapojenia verejnosti zdôrazňuje aj upozornenie Európskej komisie , ktorá pod hrozbou najväčšej sankcie - odňatia všetkých druhov finančnej pomoci Európskej únii Slovensku - žiadala zabezpečiť účasť a rešpektovanie stanovísk verejnosti vrátane jej volených zástupcov v rozhodovacích procesoch dotýkajúcich sa závažných dopadov na životné prostredie. Tieto požiadavky riešili vládne a zákonodarné orgány Slovenskej republiky v roku 2010 novelizáciou viacerých zákonov, vrátane banského zákona.

Napriek týmto skutočnostiam Ministerstvo hospodárstva SR ignorovalo postoje verejnosti, vyjadrené v petícii proti ťažbe uránu a v roku 2012 podpísalo Memorandum o spolupráci a porozumení s banskou spoločnosťou European Uranium Resources, v ktorom vyjadrilo podporu aj povoleniu jej zámeru dobývať rádioaktívne nerasty v lokalite Jahodná Kurišková v tesnej blízkosti mesta Košice.

Tento zámer podporilo ministerstvo bez ohľadu na to, že pred podpísaním Memoranda neprebehol proces posudzovania vplyvov zámeru na okolité životné prostredie a doposiaľ ministerstvu nie je známy rozsah ohrozenia zdravia obyvateľov dobývaním uránu.

Podpísaním memoranda ministerstvo stratilo objektivitu, ktoré si ako možný rozhodujúci orgán o zámeroch umiestnenia dobývacích priestorov a povolenia ťažby nerastov so závažným dopadom na životné prostredie určite malo zachovať.

Na tomto základe zastupiteľstvá mesta Košice a Košického samosprávneho kraja schválenými uzneseniami v roku 2014 požiadali ministra hospodárstva, aby odstúpil od uvedeného Memoranda.

Mesto Košice, mesto Detva, Košický samosprávny kraj a Banskobystrický samosprávny kraj v spojitosti s pripravovanými zámermi ťažby a spracovania nerastov s mimoriadne závažnými

dopadmi na životné prostredie (ťažba rádioaktívnych nerastov, ťažba a spracovanie zlata s použitím kyanidovej technológie) využili svoje právomoci územnoplánovacích orgánov v súlade s platnou úpravou stavebného zákona. V návrhoch zmien regulatívov územného plánu v rámci určenia funkčného využitia svojich regiónov ustanovili neprípustnosť ťažby rádioaktívnych nerastov resp. ťažby a spracovania zlata s použitím kyanidovej technológie na svojom území. Pri ustanovení týchto priestorových limitov neprípustnosti dobývania vychádzali uvedené samosprávy aj z platného znenia Aktualizácie surovinovej politiky v oblasti nerastných surovín ako strategického dokumentu Slovenskej republiky, ktorý uvádza, že jednou z hlavných úloh regionálnej politiky územnej samosprávy je aj stanovenie priestorových limitov ťažby - teda aj neprípustnosti alebo obmedzenia dobývania nerastných surovín v územných plánoch.

Ministerstvo hospodárstva v rozpore s týmto dokumentom, ktorý samo pripravilo, nesúhlasí s ustanovením priestorových limitov ťažby v územných plánoch, čím chce znemožniť ich záväznosť. V rámci svojich nesúhlasných stanovísk presadzuje, aby územné plány obsahovali v spojitosti so zámermi ťažby rádioaktívnych nerastov, resp. použitia kyanidovej technológie pri spracovaní zlatých rúd len neurčité všeobecné formulácie o dodržiavaní platnej legislatívy .

Vzhľadom na doterajšie postoje a postupy ministerstva hospodárstva je dôvodná obava, že ministerstvo predloží v blízkej budúcnosti návrh na zrušenie platnej úpravy banského zákona, ktorá umožňuje povolenie ťažby a spracovanie týchto nerastov len so súhlasom verejnosti, zastúpenej dotknutými samosprávami. Na základe toho nič nebude brániť ťažbe a spracovaniu nerastov s najväčšími dopadmi na životné prostredie.

V prípade konkrétnych lokalít Jahodná - Kurišková a ďalších ložísk uránu na území Košického samosprávneho kraja sa jedná o územia s husto osídleným obyvateľstvom, významnými zdrojmi pitnej vody, dlhodobým tradičným rekreačným využívaním území, v územiach ochrany prírody a krajiny európskeho významu. V prípade ložiska Detva – Biely vrch v tomto území je zároveň umiestnená prevádzka najvýznamnejšieho zamestnávateľa dotknutého regiónu. V prípade mesta Kremnica je dobývací priestor umiestnený aj v mestskej pamiatkovej rezervácii a jeho dobývanie by mohlo ohroziť najdôležitejšie rozvojové zábery mesta.

Opísané využívanie týchto území ďalšia banská činnosť znemožní resp. vážne ohrozí.

V dôsledku uvedeného žiadame predsedu vlády SR Róberta Fica, aby okamžite vykonal opatrenia, na základe ktorých ministerstvo hospodárstva zmení svoje negatívne vyjadrenia vo vzťahu ku legitímne určeným priestorovým limitom ťažby v územných plánoch. Upozorňujeme, že nesúhlasné stanoviská ministerstva nerešpektujú stanoviská verejnosti a dotknutých samospráv. Zároveň požadujeme, aby ministerstvo odstúpilo od Memoranda o spolupráci a porozumení s banskou spoločnosťou European Uranium Resources, ktorým bez dostatočných informácií podporuje zámer ťažby rádioaktívnych nerastov v tesnej blízkosti mesta Košice.

V Novom Meste nad Váhom, Detve , Kremnici a v Košiciach 23.3.2014

o.z. Brečtan, Nové Mesto nad Váhom
Ing. Dana Kašparová, predsedníčka

o.z. Podpoľanie nad zlato, Detva
Ing. Roman Podhradský, štatutárny zástupca

Mesto Kremnica
Ing. Zuzana Balážová, primátorka

o.z. Kremnica nad zlato
Luboš Kürthy, štatutárny zástupca

o.z. SOSNA, Družstevná pri Hornáde
Ing. Štefan Szabó, PhD., predseda

ZO SZOPK Košice 2013
JUDr. Mgr. Ladislav Rovinský, predseda

o.z. Pre Košice - Sever
Ing. Jaroslav Polaček
člen správnej rady poverený
zastupovaním o.z. Pre Košice - Sever

Priatelia Zeme – SPZ Košice
Martin Valentovič, predseda